

Interbody

Grupa Bergamot, Antonina Stebur (Serakova)

Dokumentacja złożona do konkursu
na kuratorski projekt wystawy w Pawilonie Polskim
na 61. Międzynarodowej Wystawie Sztuki
w Wenecji w 2026 r. (fragment)

Poziom — to gest, dzięki któremu można utrzymać drugiego człowieka.

Pion — to moment upadku.

Ludzkie ciało — punkt przecięcia tych osi.

INTERBODY

W ostatnich latach Polska stała się areną jednego z najbardziej niedostrzeganych, ale najostrzejszych kryzysów migracyjnych w Europie. Na granicy z Białorusią rozgrywa się katastrofa humanitarna: od 2021 roku tysiące osób uciekających przed wojną utknęły w pułapce między dwoma państwami. Są odpychani, zatrzymywani, zostawiani na śmierć w lesie. Do marca 2024 roku odnotowano co najmniej 116 zgonów, a według relacji — jeszcze co najmniej 26 kolejnych. Rzeczywista liczba ofiar jest prawdopodobnie wyższa.

Polsko-białoruska granica to nie tylko linia represji, ale też punkt ekologicznego zniszczenia. Budowa muru przez Puszcę Białowieską naruszyła delikatny ekosystem, szlaki migracji zwierząt i zniszczyła wielowiekową ciągłość przyrody.

Na tle narastającego prawicowego populizmu i ksenofobicznej retoryki projekt **Interbody** proponuje gest radykalnej troski. Stawia pytania: jakie formy oporu i solidarności są dziś możliwe? Jak cielesny, przedjęzykowy gest może stać się uniwersalnym językiem wsparcia?

Zaczynamy od materialnych śladów przemocy — piasku przywiezionego z budowy muru na granicy. Jego dotyk przypomina: nie chodzi o abstrakcyjną politykę, lecz o konkretne ciała i cierpienia.

IDEA

Projekt wyrasta z praktyki performatywnej grupy **Bergamot**, która od 2020 roku rozwija somatyczne gesty jako formy oporu i troski. Latem 2020 roku w wiosce przy granicy z Białorusią Bergamot przeprowadził akcję „**Lot**”: czworo uczestników niosło piątego tak, jakby leciał. Wszystko było rejestrowane telefonami.

Ta sytuacja odtwarzała sceny znane z protestów, gdy służby siłą wynoszą ciała demonstrantów lub osób marginalizowanych. Performans grupy Bergamot proponował cielesną odpowiedź na przemoc: przenoszenie ciała stawało się nie gestem represji, lecz choreografią wsparcia i zaufania. Odwoływało się do ewakuacji rannych i praktyk pomocy w warunkach katastrofy.

ARCHITEKTURA PRZESTRZENI

Podłoga pawilonu pokryta jest piaskiem przywiezionym z polsko-białoruskiej granicy. To nie dekoracja, ale aktywny uczestnik projektu. Jego niestabilna, sypka powierzchnia tworzy wyjątkowe, haptyczne środowisko, w którym widz nie tylko obserwuje, ale fizycznie uczestniczy, porusza się, traci równowagę i szuka oparcia.

PERFORMANCE: CIELESNA PRAKTYKA SOLIDARNOŚCI

W pawilonie regularnie odbywają się performatywne akty przenoszenia i wsparcia — gesty poświęcone pamięci zmarłych, rodzące się z zaufania, współobecności i solidarności.

WIDEO: ŻYWE ARCHIWUM WSPARCIA

Pawilon wyposażony jest w system transmisji nagrań tworzonych przez uczestników. Zwiedzający mogą rejestrować działania na swoich telefonach i wysyłać je kuratorom. Po moderacji wideo pojawia się na ścianach pawilonu, tworząc żywe, stale aktualizowane archiwum obecności i cielesnej interakcji. Lustrzany sufit potęguje efekt zanurzenia i współuczestnictwa.

PROGRAM DYSKURSYWNY

Odbywają się wykłady, dyskusje i warsztaty poświęcone granicom, migracji, polityce cielesności i solidarności. Wśród zaproszonych uczestników są m.in. **Granica Group**, **Ewa Majewska**, **Aruna D'Souza**, **Rasha Salti**.

W polskim i globalnym kontekście, gdzie tematy granic, migracji i zbiorowej traumy są szczególnie aktualne, **Interbody** proponuje uniwersalny cielesny język solidarności. W świecie mierzącym się z politycznymi i humanitarnymi wyzwaniem projekt staje się przestrzenią przejścia od lęku do troski — od strachu przed granicą do jej przekraczania poprzez fizyczne wsparcie.

Horizontal — a gesture that allows one person to hold another.

Vertical — the moment of falling.

The human body — the point where these axes intersect.

INTERBODY

In recent years, Poland has become the scene of one of Europe's most overlooked but harshest migration crises. On the border with Belarus, a humanitarian catastrophe is unfolding: since 2021, thousands fleeing war have been trapped between two states. They are pushed back, detained, left to die in forests. By March 2024, at least 116 deaths were officially recorded, with testimony suggesting at least 26 more. The real number of victims is likely even higher.

The Polish-Belarusian border is not only a line of political repression but also a site of environmental destruction. Building a wall through the Białowieża Forest disrupted a fragile ecosystem, blocked animal migration routes, and destroyed centuries-old natural continuity.

Against a backdrop of rising right-wing populism and xenophobic rhetoric, the **Interbody** project proposes a gesture of radical care. It asks: what forms of resistance and solidarity are possible today? How can a bodily, preverbal gesture become a universal language of support?

We begin with material traces of violence — sand brought from the border wall construction sites. Its tactile quality reminds us this is not abstract politics but real bodies, real suffering.

IDEA

The project grows out of the performative practice of the **Bergamot** group, which since 2020 has been developing somatic gestures as forms of resistance and care.

In the summer of 2020, in a village near the Belarusian border, Bergamot staged an action called "**Flight**": four participants carried a fifth as if they were flying. The scene was recorded on phones.

This fragile situation evoked images seen during protests when security forces forcibly carry away the bodies of demonstrators or marginalized people. The Bergamot performance offered a bodily answer to such violence: carrying a body becomes not an act of repression, but a choreography of support and trust. It also echoes the evacuation of the wounded and practices of aid in disaster zones.

SPACE ARCHITECTURE

The pavilion floor is covered with sand brought from the Polish-Belarusian border. This is not decoration but an active participant in the project. Its unstable, shifting surface creates a unique haptic environment in which visitors do not just watch but physically engage, move, lose balance, and seek support.

PERFORMANCE: BODILY PRACTICE OF SOLIDARITY

The pavilion hosts regular performative acts of carrying and supporting — gestures dedicated to the memory of the dead, emerging from trust, shared presence, and solidarity.

VIDEO: LIVING ARCHIVE OF SUPPORT

The pavilion includes a system for displaying participant-recorded videos. Visitors can film the actions and send them to the curators. After moderation, the videos appear on the pavilion's walls, creating a living, constantly updated archive of presence and bodily interaction. A mirrored ceiling intensifies the effect of immersion and participation.

DISCURSIVE PROGRAM

Lectures, discussions, and workshops focus on borders, migration, the politics of the body, and solidarity. Invited participants include **Granica Group, Ewa Majewska, Aruna D'Souza, Rasha Salti**.

In the Polish and global context, where issues of borders, migration, and collective trauma are acutely relevant, **Interbody** proposes a universal bodily language of solidarity. In a world facing political and humanitarian challenges, the project becomes a space for moving from fear to care — from fear of the border to overcoming it through physical support.

E7A3L9

E7A3L9